

Juridische updates

Een overzicht van nieuwe en lopende procedures

Illegale vogelvangst wordt streng aangepakt tijdens grote themazitting

De rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afd. Gent organiseerde op 4 juni een grote themazitting over illegale vogelvangst. 10 zaken werden behandeld, goed voor meer dan 8.800 illegaal vastgehouden vogels en bewijs van tienduizenden verhandelde beschermde vogels. Vogelbescherming Vlaanderen stelde zich burgerlijke partij.

Enkele opmerkelijke feiten en cijfers over de rechtszaken

Aangeklaagde feiten

Onder meer:

- illegale vogelvangst en -handel,
- handel in diepgevroren spreeuwen voor consumptie,
- bezit van ongeringde vogels,
- illegaal uitzetten van fazanten

Cijfers

Bij controles over de verschillende zaken heen trof Natuurinspectie hetvolgende aan:

- 427 levende vogels: o.a. vinken, putters, kneus, barmsijzen, sijzen, spreeuwen, groenlingen, kruisbekken en 'zwarte' fazanten (gekweekte fazanten voor illegale uitzet)

Steun de wilde dieren die door illegale praktijken onnodig bedreigd worden

Burgerlijke partijstellingen kosten geld, gemiddeld € 2.500 tot € 7.800 per zaak. Gelukkig kunnen we rekenen op giften. Dankzij de steun van onze leden en sympathisanten konden we al genoeg giften verzamelen voor 5 van de 10 zaken van de themazitting. We zijn dus halverwege.

Ook jouw financiële steun maakt het verschil om het onrecht te bestraffen. Kunnen we op jou rekenen? Doe vandaag nog een gift. Giften vanaf € 40 zijn fiscaal aftrekbaar.

Surf naar www.vogelbescherming.be/winkel

Of doe een gift op ons rekeningnummer BE61 0014 0987 7317 met vermelding van je naam, adres en e-mailadres. Vergeet ook je rijksregisternummer niet. Dat is sinds 2024 verplicht voor het ontvangen van een fiscaal attest.

Lopende rechtszaken

- 8.384 dode vogels (aangetroffen wanneer op heterdaad betrapt door Natuurinspectie of in het verleden verhandeld zoals blijkt uit de aangetroffen boekhouding)

- minstens 344 vangtuigen en vallen
- grote sommen cash geld: in 1 zaak werd € 103.035 cash aangetroffen. De man zou in 2022 10.000 spreeuwen, 400 watersnippen, 400 hazen en 20 reeën verhandeld hebben
- in verschillende zaken ook gif, levende lokdieren en/of wapens

Hardnekkige overtreders

Vaak ging het om hardnekkig gedrag van daders die het al generaties deden en geen schuld bewustzijn vertoonden. In 1 zaak rond handel in diepgevroren spreeuwen bleek de beklaagde tussen 2001 en 2023 in totaal 65.399 spreeuwen gevangen te hebben en verhandeld.

Strengere straffen

7 zaken werden eind juni uitgesproken. In totaal werd € 54.000 boete vastgelegd waarvan € 10.000 met uitstel en werden gevangenisstraffen van 3 tot 6 maanden met uitstel uitgesproken. De beklaagden kunnen nog in beroep gaan.

De overige 3 zaken worden op 1 oktober behandeld.

Massale uitzet wild Hasselt
> 500 uitgezette eenden

Illegale raveparty Brustem
Eikelmuis, ree, das, vogels

Uitzet van wild Knesselare
Fazanten

Uitzet van wild Lommel/Mol
100'en wilde eenden

Hamsterzaak

VBV en Dryade vzw vs. Vlaamse Overheid

Jachtrechten Sigmagebied 'Groot Broek'

VBV vs. De Vlaamse Waterweg en kasteelheer

Illegaal bezit fazant m.o.o. uitzet

Sint-Niklaas
64 ongeringde fazanten
Pleitzitting dd. 01/10/2024

Spreuuvenganger

Sint-Gillis-Waas
Duizenden spreeuwen verhandeld voor consumptie
Pleitzitting dd. 01/10/2024

Spreuuvenganger

Beveren
115 diepgevroren spreeuwen en vangtuigen
Pleitzitting dd. 01/10/2024

Internationale vogelhandel, ringenfraude en bendevoering

Pleitzitting dd. 22/11/2024

Themazitting illegale vogelvangst (O.-VI.)

Mechelen
6 dossiers

INLEIDENDE ZITTING

RECHTZAAK LOOPT/
UITWIJSELING/
CONCLUSIES

PLEITZITTING

VONNIS

INBREUK VASTGESTELD/VOORONDERZOEK

RECHTBANK EERSTE AANLEG

sijs in mistnet

Themazitting over illegale vogelvangst, een belangrijk signaal

De zaken van deze themazitting lijken misschien op het eerste zicht eerder klein van aard, maar het gaat wel degelijk om goed georganiseerde misdaad van beklagden die zich vaak 'verslaafd' noemen of het 'geleerd hebben van hun grootvader'. En het zijn geen alleenstaande gevallen want in de praktijk zijn vaak hele bendes aan het werk die zich internationaal organiseren. Op 22 november komt in Antwerpen een zaak rond bendevoering in illegale vogelhandel voor. 9 beklagden waaronder 2 ondernemingen staan terecht. Ook hier stellen we ons burgerlijke partij.

Met de themazitting wordt dus een belangrijk signaal gegeven. Daadwerkelijke vervolging en strenge bestraffing, ook van de kleinere overtreeders, is belangrijk. Enkel zo ontraden we andere illegale vogelvaarders- en handelaars om dergelijke feiten te plegen. En kunnen we het brede publiek attent maken op het belang van soortenbescherming waar elke soort zijn eigen functie bekleedt in een complex systeem. Hopelijk volgen andere gerechtelijke arrondissementen dit voorbeeld.

79 burgerlijke partijstellingen Vogelbescherming Vlaanderen in de afgelopen 5 jaar

Boetes tot	€ 48 000
Gevangenisstraffen tot	1 jaar
Verbeurdverklaringen van	wagens, cash en illegale vangtuigen
Werkstraffen tot	300 uur
Vraag om	natuurschadecompensatie

Spreeuwen zijn vaak het slachtoffer van illegale vogelvangst en -handel. Nochtans is de soort beschermd.

Spreeuw *Sturnus Vulgaris*

Sociale vogel

De spreeuw is zeer sociaal en verkiest de nabijheid van honderden soortgenoten waarmee hij rondzwerft op zoek naar voedsel. De soort helpt landbouwers door het eten van allerlei insecten zoals emelten in graslanden. Ook bessen en fruit staan op het menu.

De spreeuw broedt in zeer uiteenlopende landschappen, met een voorkeur voor parklandschappen met veel nestholten, maar ook natuurlijke nestplekken (boomholten) of artificiële plekken (gebouwen, nestkasten) doen dienst. Zolang er maar weilanden of graslanden als foerageergebied in de buurt zijn.

Tijdens het broedseizoen is het eerder 'ieder voor zich' want de spreeuw broedt solitair of in losse kolonies.

Populatie onder druk

Hoewel nog steeds wijdverspreid doet de spreeuw het steeds minder goed in Vlaanderen en bij uitbreiding in Noord- en West-Europa. Verschillende studies tonen aan dat de spreeuwenstand achteruitgaat sinds eind jaren zeventig. Op Europees niveau is de populatie van de soort in de periode 1980-2011 met 52% afgenomen. Ook in Vlaanderen wordt de evolutie van de stand van de spreeuw door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) als problematisch omschreven. In de periode 2007-2018 werd in Vlaanderen een afname van 36% berekend.

De oorzaak zou vooral liggen bij de intensivering van de landbouw (verdroging) en het verdwijnen van geschikte nestplaatsen in stedelijk gebied. Onnodige druk door illegale praktijken van hardleerse vogelvangsters die het naar eigen zeggen "niet kunnen laten" kan de spreeuw dus missen.

CITES-inbreuken

Maarkedal

118 CITES-soorten en
134 inheemse vogels

Illegaal bezit en handel in CITES-soorten

Lievegem

100'en roofvogels

Illegaal gehouden fazanten

Oosterzele

min. 40 ongeringde fazanten
met doel om uit te zetten

Arrest dd. 31/05/2024

Windmolens Maatheide

Lommel

Verzoek tot vernietiging
van omgevingsvergunning

INLEIDENDE ZITTING

RECHTZAAK LOOPT/
UITWISSELING/
CONCLUSIES

PLEITZITTING

ARREST

HOF VAN BEROEP

HOF VAN CASSATIE/RAAD VAN STATE

€ 16.000 boete voor het houden van 40 ongeringde fazanten

Het Hof van Beroep van Gent bevestigde de straf van een man uit Oosterzele die in juni 2023 veroordeeld werd voor het houden van 40 ongeringde fazanten. Fazanten zijn een beschermde vogelsoort en illegaal gekweekte exemplaren mogen niet gehouden worden met het oog op de jacht.

De fazanten werden aangetroffen tijdens een controle, in een tuinhuis waar ook voeder tonnen stonden opgesteld. Tijdens het ver-

hoor verklaarde de man, een jachtrecht houder, deze fazanten in zijn bezit te hebben voor enkele feestjes tijdens de eindejaarsperiode. Deze verklaring bleek echter totaal ongeloofwaardig aangezien de fazanten onmiskenbaar opgesloten zaten om illegaal uit te zetten voor de jacht, een praktijk die het ecologisch evenwicht in gevaar brengt. De beklaagde werd in 2019 al bestuurlijk beboet voor illegale jachtpraktijken.

De beklaagde wordt veroordeeld tot een geldboete van € 16.000 of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden.

Illegale vogelvangst, een lucratieve business en diepgeworteld probleem

Illegale vogelvangst komt vaak voor in Vlaanderen. In een gesloten netwerk worden vogels illegaal uit het wild onttrokken en verhandeld. Het gaat dan om beschermde soorten die uiteraard niet in gevangenschap mogen gehouden worden. Het aantasten van de populaties in het wild heeft schadelijke gevolgen voor onze biodiversiteit.

De opbrengsten van zo'n illegale handel kunnen al snel oplopen tot enkele honderdduizenden euro's. Vaak worden de wilde dieren verkocht aan kwekers om eigen broedsels op te waarderen. Vogels die in gevangenschap worden gekweekt verliezen na een tijd namelijk hun felle kleuren en andere waardevolle broedeigenschappen. Het introduceren van een nieuwe, wilde bloedlijn kan dat tegengaan.

Er is ook regelmatig sprake van ringenfraude. In gevangenschap gehouden vogels krijgen een pootring. Zo kunnen we ze onderscheiden van de wilde populatie. Illegale vogelvangsters omzeilen dat controlesysteem door pootringen te manipuleren en illegale ringen rond de pootjes van vogels te hangen.

Een ethische en ecologische ramp

Al meer dan 100 jaar beschermt Vogelbescherming Vlaanderen de rechten van vogels en gaat het de strijd aan tegen deze ernstige misdrijven. Om duidelijke ethische en ecologische redenen.

Een wilde vogel hoort thuis in de natuur, niet in een kooi. Het lokken, vangen en transporteren van wilde vogels gebeurt vaak in erbarmelijke omstandigheden die veel dierenleed veroorzaken. De vogelvangst heeft ook ecologische gevolgen. Veel vogelpopulaties hebben het vandaag zeer moeilijk in onze drukbevolkte regio. Door ze te onttrekken uit het wild worden hun voortplantings- en dus overlevingskansen ernstig bedreigd.

Om het belang van wilde fauna in ons ecosysteem te verdedigen, trekt Vogelbescherming Vlaanderen systematisch naar de rechtbank. Elke aantasting draagt bij tot de slechte toestand van een soort. De ecologische schade die de illegale activiteiten van de beklagden aanrichten, is dan ook relevant. Vogelbescherming Vlaanderen blijft dit aanklagen. Wij staan als mens niet boven de natuur, maar vormen er een onderdeel van. Om de duurzaamheid van ons ecosysteem te waarborgen, is elk wezen van belang. Elke vogel telt, meer dan ooit. Door ons burgerlijke partij te stellen, dwingen we het gerechtelijk apparaat tot uniforme bestraffing en mogelijke gerechtelijke precedënten. Waar nodig eist Vogelbescherming Vlaanderen herstel voor de geleden natuurschade.